

4. Процук Р.Ю. Создание мотивации к учебной деятельности у студентов на кафедре детской стоматологии/ Р.Ю. Процук, Т.Ю. Процук, Г.Ф.Киселев // Сб. докл. регион. науч.-практ. конф. (3 июня 2010 г.). – 2010. – №2 . – С.129-131.
5. Салтыкова Е.Н. Развитие у студентов мотивации к постоянному повышению своего профессионального уровня и необходимости непрерывного совершенствования своих знаний /Е.Н.Салтыкова, В.П.Кирейчук, И.В.Куприна // Сб. докл. регион. науч.-практ. конф. (3 июня 2010 г.). – 2010. – №2 . – С. 145-147.

УДОСКОНАЛЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ НА КАФЕДРІ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ТА КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ З КЛІНІЧНОЮ ІМУНОЛОГІЄЮ ТА АЛЕРГОЛОГІЄЮ

Бобирьов В.М., Островська Г.Ю., Петрова Т.А., Муляр Л.А., Капустянська А.А.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

У статті розглядається актуальність забезпечення навчального процесу сучасною літературою та інноваційними технічними засобами, які є міцним методичним фундаментом вищої медичної освіти.

Ключові слова: вища медична освіта, сучасна література, навчальний процес.

Медична освіта – це значна складова національної вищої школи, метою якої є забезпечення високої якості підготовки лікарів [5]. Протягом останніх років процес професійної підготовки лікарів у нашій країні відбувається під впливом європейського освітнього простору, що пов'язано з упровадженням у вищу медичну школу Болонської системи освіти [6; 8]. Соціально-медичні потреби сучасної України зумовлюють пошук і впровадження новітніх технологій у вищу освіту [4].

Підготовка висококваліфікованих лікарів вимагає постійного вдосконалення загальноприйнятих і пошуку нових напрямів оптимізації навчального процесу. Саме таких принципів дотримуються викладачі кафедри експериментальної та клінічної фармакології з клінічною імунологією та алергологією ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія», на якій викладаються як фундаментальні, так і клінічні дисципліни. Така прийнятність у викладанні дає можливість забезпечити формування в майбутнього спеціаліста глибоких теоретичних знань і надійних практичних умінь і навичок [1].

Головні принципи викладання дисциплін такі: підсилення мотивації студента до навчально-пізнавального процесу, психологічне розвантаження, створення здорової конкуренції у засвоєнні матеріалу та розробка об'єктивних критеріїв контролю якості практичної підготовки [7]. Для виконання цих завдань застосовують багато методів і форм навчання, над удосконаленням яких постійно працюють викладачі кафедри, пропонуючи інноваційні технології навчання та додаткові шляхи їх оптимізації [2]. Так, урахувавши досить великі обсяги програм із фармакології, клінічної фармакології, клінічної імунології та алергології, на кафедрі виконується інтенсивна видавнича діяльність (підручники, посібники) як державною, так і англійською мовою з метою забезпечення студентів якісною спеціалізованою навчальною літературою [3]. Останніми виданнями, створеними викладачами кафедри, є: «Фармакологія» (Чекман І.С., Бобирьов В.М., Горчакова Н.О., Вінниця, 2009); «Фармакологія» (Чекман І.С., Бобирьов В.М., Кресюн В.І., ін., Вінниця, 2011); «Clinical immunology» (L.Mulyar, V. Bobyrev, Полтава, 2012); «Фармакотерапія в стоматології» (Бобирьов В.М., Петрова Т.А., Островська Г.Ю., Рябушко М.М., Вінниця, 2014). Студенти мають можливість користуватися бібліотекою кафедри, де представлені матеріали з програмних дисциплін – підручники, монографії, посібники.

Педагогічний процес на кафедрі експериментальної та клінічної фармакології з клінічною імунологією та алергологією перейшов на рівень, який відповідає вимогам загальних інноваційних технологій. На сучасному етапі розвитку медичного інформаційного суспільства необхідно використовувати мультимедійні технології. Мультимедійна форма навчальної роботи актуальна у зв'язку з комп'ютеризацією процесу навчання і дозволяє подати матеріал у максимальному обсязі, який за необхідності можна поновити. Для вдосконалення навчального процесу на кафедрі підготовлені презентації лекцій і практичних занять, інформативність та сприйняття яких студентською аудиторією, безумовно, вища за традиційні форми навчання.

Найефективнішими технічними засобами навчання та контролю знань студентів є також комп'ютерні програми для тестування (поточного, проміжного, залікового), які активно застосовуються на кафедрі. Упровадження комп'ютерних технологій, підключення до мережі Internet роблять доступними контакти в режимах on-line, off-line, обмін інформацією та віртуальну участь у симпозиумах, семінарах, конференціях.

Отже, комплексний підхід до забезпечення навчального процесу, зокрема поєднання традиційних джерел інформації та сучасних електронних технологій, дозволяє стимулювати мотивацію студентів до навчання і підвищити його якість. Переконані, що важливою складовою навчального процесу є сучасна навчальна література, яка в сукупності з інноваційними технічними засобами дозволяє досягти високого рівня професійної підготовки майбутнього фахівця і максимально зберегти здобутки національної системи медичної освіти з урахуванням потреб українського сьогодення.

Список використаної літератури

1. Бобирьов В.М. Інформаційно-комунікаційні технології при викладанні фармакології студентам з англомовною формою навчання / В.М. Бобирьов, О.М. Важнича, Т.О. Дев'яткіна [та ін.] // Інноваційні інформаційні технології у вищій медичній освіті: матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Полтава, 2012. – С. 6–8.
2. Бобирьов В.М. Сучасні технології навчання на курсі клінічної фармакології та клінічної імунології з алергологією на стоматологічному факультеті / В.М. Бобирьов, Т.А. Петрова, Г.Ю. Островська [та ін.] // Сучасні технології управління навчальним процесом у вищих медичних навчальних закладах: матеріали навч.-наук. конф. з міжнар. участю. – Полтава, 2014. – С. 24–25.

3. Бобирьов В.М. Сучасні література – методична основа підготовки студентів / В.М. Бобирьов, Г.Ю. Островська, Т.А. Петрова [та ін.] // Основні напрями удосконалення підготовки медичних кадрів у сучасних умовах: матеріали навч.-наук. конф. з міжнар. участю. – Полтава, 2015. – С. 22–23.
4. Вища медична освіта і Болонський процес: навчально-методичні та інформаційно-довідкові матеріали наради-семінару для науково-педагогічних працівників, аспірантів, магістрів. -Ч. 1. – К., 2005. – С. 97.
5. Удосконалення якості підготовки лікарів в умовах Болонського процесу / Л.В. Глушко, Н.В. Чаплинська, Н.З. Позур [та ін.] // Медична освіта. – 2011. - №4. – С. 47–49.
6. Грубінко В.В. Індивідуальна та самостійна робота студентів в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу / В.В. Грубінко // Кредитно-модульна система організації навчального процесу: матеріали наук.-практ. семінару. – Тернопіль: ТДПУ, 2004. – С. 3.
7. Інноваційні технології у викладанні клінічної фармакології з алергологією та імунологією / Т.А. Петрова, Г.Ю. Островська, Л.А. Муляр [та ін.] // Інноваційні інформаційні технології у вищій медичній освіті: матеріали навч.-наук. конф. з міжнар. участю. – Полтава, 2012. – С. 143–145.
8. Свінницький А.С. Упровадження засад Болонського процесу в практичну підготовку лікарів на до- та післядипломному етапах / А.С. Свінницький // Практикуючий лікар. – 2011. - №3. – С. 111–114.

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ – НОВА ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В МЕДИЦИНІ

**Бобирьова Л.Є., Муравльова О.В., Дворник І.Л., Ільченко В.І., Пікуль К.В.,
Прилуцький К.Ю.**

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Стаття присвячена питанням широкого розповсюдження альтернативних форм отримання знань та доцільності безперервного навчання з використанням традиційних методів і нових інформаційних та телекомунікаційних технологій. Розкриваються питання заходів, передумов розвитку, характеристики дистанційного навчання.

Ключові слова: дистанційне навчання, інтернет-технології, викладач.

Нині в медицині все ширше розповсюджується альтернативна форма отримання знань – дистанційне навчання. Дистанційне навчання – це нова організація освітнього процесу, що ґрунтується на використанні кращих традиційних методів навчання та нових інформаційних і телекомунікаційних технологій. У час інтернет-технологій багато аспектів нашого життя переносяться в мережу, прискорюючи тим самим темпи розвитку інформаційного суспільства. Не стає винятком і медична освіта. В умовах економічних відносин і жорсткої конкуренції на ринку праці особливе значення мають знання, навички і досвід. Фахівець XXI століття – це людина, яка вільно володіє сучасними інформаційними технологіями, постійно підвищує і вдосконалює свій професійний рівень. Засвоєння нових знань і навичок значно розширює можливості самореалізації та сприяє кар'єрному росту.

Дистанційне навчання передбачає такі засоби:

- засоби надання навчального матеріалу студенту;
- засоби контролю успішності студента;
- засоби консультації студента програмою - викладачем;
- засоби інтерактивної співпраці викладача і студента;
- можливість швидкого доповнення курсу новою інформацією, коригування помилок.

Наслідком процесу інформатизації суспільства й освіти стала поява дистанційного навчання як найбільш перспективної, гуманістичної, інтеграційної форми освіти, орієнтованої на індивідуалізацію навчання.

Передумови розвитку дистанційного навчання такі:

- бурхливий розвиток інформаційних технологій;
- суттєве поглиблення процесів упровадження інформаційних технологій у освітню практику;
- значне поширення засобів комп'ютерної техніки серед населення.

Також дистанційне навчання визначають як "технологію отримання знань за допомогою телекомунікаційних засобів, коли взаємодія того, кого навчають, і викладача відбувається на відстані". У дистанційному навчанні змінюється роль і вимоги до викладачів. Лекції складають лише невелику частку, процес навчання орієнтує студентів на творчий пошук інформації, вміння самостійно здобувати необхідні знання та застосовувати їх у вирішенні практичних завдань із використанням сучасних технологій. Викладачі дистанційних курсів повинні мати універсальну підготовку: володіти сучасними педагогічними й інформаційними технологіями, бути психологічно готовим до роботи зі студентами в новому навчально-пізнавальному середовищі. А студенти почувають себе невід'ємною частиною колективу, що посилює мотивацію до навчання. Викладачі мусять володіти методами створення і підтримки навчального середовища, розробляти стратегії проведення цієї взаємодії між учасниками навчального процесу, підвищувати творчу активність і власну кваліфікацію.

Дистанційне навчання характеризується такими особливостями:

- гнучкість – можливість викладення матеріалу курсу з урахуванням підготовки, здібностей студентів; це досягається створенням альтернативних сайтів для одержання більш детальної або додаткової інформації з незрозумілих тем, а також низки питань-підказок тощо;
- актуальність – можливість упровадження новітніх педагогічних, психологічних, методичних розробок;
- зручність – можливість навчання в зручний час, у певному місці, відсутність обмежень у часі для засвоєння матеріалу;
- модульність – розбиття матеріалу на окремі функціонально завершені теми, які вивчаються в міру засвоєння